

Modelinis laikraštis
„LIETUVA“
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumėra: 1000
„Lietuva“ spausdina Kelgas, Konstitucijos
ir kitas dvišias Lietuvos
kalbomis ir anglia-
kai.
Uždaviniai: „Lietuva“ reikia draugų
ir ypač daugelis priklauso. Pristatomi pa-
siūlyti adresai: tel.
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
„LIETUVA“
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Print-
ing and translating in Li-
thuanian, Polish and
Russian.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 40

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 3 Spalio (October) 1902 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas X

Politiszkos žinios.

Amerika.

Prezidentas Roosevelt tu-
rėjo pertraukti savo keliones
po Suvienytų Valstijų stetu-
sus, kadangi mat laike kelio-
nių apsisprendę pasekmės ap-
sikūlimo Pittsfielde. India-
nojo pasirodė, kad presiden-
tui reikia padaryti operaciją
kojos, kadangi mat nuo ap-
sikūlimo ištino kelias, o
jeigu ne gultų į lovą ir koją
alsintų, galėjo užgimti uže-
gimas kelio; paskui būtų rei-
kėję visą koją nuplauti.
Daktarai, padarę operaciją,
liepė prezidentui grįžti į Wa-
shingtoną, atsižėdėti tuom
tarpu savo agitatoriskų už
partijos reikalus kelionių
ir kalbų. Agituoti už partijos
reikalus yra pareiga partijos
politikierių, o ne viso kras-
to prezidento, kadangi tarp u-
kėjų yra juk žmonės ne vie-
nos bet kelių partijų. Agi-
tacijos už politiskos parti-
jos reikalus ne pritinka pre-
zidentui.

Toliau agitacijas ir ne už
krasto reikalus, bet už repu-
blikoniskos partijos, veda
prezidento Roosevelt minis-
teris. Dabar važinėja po
didesnius miestus karės mi-
nisteris ir išgria lygiai sa-
vo darbus, kaip vis dabar-
tinių rando. Tuom tarpu y-
paz karės ministeris yra
kaltinamas visų dorėnų Su-
vienytų Valstijų ukėjų, jie
ant jo meta atsakymą už
visus biaučius darbus Ameri-
kos kariūmenės ant Filipinų
salų. Anti Imperialistų Ly-
ga tiesiog atsisakė prie
prezidento su reikalavimu
teisingo ištirimo visų jo
nugromų apkaltinimų ka-
rės ministerijos. Todėl ka-
rės ministeriui nėra labai
kuom girtiesi.

Sugrįžęs į Washingtoną
prezidentui Rooseveltui, pasi-
rodė, kad reikia antru kartu
padaryti operaciją kojos.
Operaciją padarė vyriausias
prezidento gydytojas Rixey.
Prie operacijos buvo daktarai:
Luog, O'Reilly, Shaffer,
Urie ir Stitt. Szuom kartu
daktarai užfiksina, kad nie-
ko pavojingo nėra ir žaizda
greitai gali užgyti, jeigu ji
nesivietrys toliau.

Amerikonai išsiuntė kapi-
toną Pershing iš Champ Vi-
cars į vidurios salos. Minda-
no, išnaikinti pasikėlusius
mory tvirtynes. Kapitonas
Pershing turi vieną batalijo-
ną pėksstininkų, dalį raite-
lių, artilerijos ir pionierių.
Kapitonas Pershing bando
išardyti mory tvirtynes jau
antrą kartą; pirmutinę jo ex-
pedicija neįsėdė nė jokių
vaisių, kadangi jis ne galėjo
prisigriebti į tuos krasztus,
kur yra pasikėlę apkasai.
Mat jie apsiauti ne pereinam-
ųjų klampynių. Dabar Per-
shing paėmė daug siaurų ir
iš jų nori nukloti pereinam-
ąjį kareiviams kelią per
klampynes. Ar tas pasiseks,
neuzilgio pamatysimė.

Jurinkai nuo Suvienytų
Valstijų karizsko laivo
„Cincinnati“ išlipo ant
kranto, užėmė visą Panamos
sąsžemio siaurumą ir bėgan-
ti per tą siaurumą geležinke-
li. Virszininkas Columbijos
kariūmenės, kuriai priguli
Panamos siauruma, asztriais
žodžiais pakėlė protestą prieš
tokį Suvienytų Valstijų pa-
sielgimą, mesdams ant jų
nužirėjimą, kad jos nori pi-
gias kasztais užgriebti prigu-
lintį Columbijai Panamos

apskritį. Ar iš tikro Su-
vienytos Valstijos užėmė Pa-
namos siaurumą su tokiais ar
kitokiais mieriais, nežinia,
bet pagal terptautiską suta-
rimą: jos ne tik gali, bet laike
karės privalo saugoti susine-
simus tarp Didžiojo ir At-
lantiszo oceanų per Pana-
mos siaurumą. Columbijos
randas iš tikro neįstengia
įvesti tvarkos ant tos siauru-
mos, neįstengia apsaugoti bė-
gancio per tą siaurumą gele-
žinkelio nuo revoliucionie-
rių. Jie dabar nuo Pana-
mos pasitraukė ir renkas po
Agua Dulce.

Argentinos laikraštis „Pa-
tria“, išleidžiamas valdan-
čios ciza partijos, dėl išso-
dinimo amerikonskų juri-
ninkų ant Panamos siauru-
mos teiposgi smarkiai užsi-
puola ant Suvienytų Valsti-
jų. Tasai laikraštis sako,
kad pietinė Amerika ne rei-
kalauja pasiduoti ant malo-
nės Europos, o dar mažiau
reikalauja nusilenkti arba
priimti virszininkystę siau-
rinės Amerikos. Iztikro pa-
skutinė karė prieš Iztaniją
ir jos vaisiai: ispaniskos
pietinės Amerikos republi-
koms atidarė akis: jos pama-
tė aiškiai, kad siaurinė di-
dėji anglosaksiska republi-
ka karė pradėjo ne dėl kokių
idealiskų siekių, bet į karę
pastūmė ją ne turintis ga-
godumas, geismas svetimo.
Iztaniskos republikos sū-
diu supranta, kad ant apgy-
nimo savo neprigulmystės
joms reikia susijungti į kru-
vą. Jeigu tą padarytų, ta-
syk nieks ant jų neužpuls,
kadangi užkabins vieną,
tūres kovoti su visoms, o to-
kia kova būtų pavojinga ir
ne mažai kaszuotų.

Rodosi, kad atsiliepiamas
Suvienytų Valstijų užrube-
žinių dalykų ministerio Hay
į didesias Europos viespatys-
tes, kad jos priverstų Ru-
muniją ne skriausti žydų, ne
išduos tokių vaisių, kokių
Hay laukė, kadangi ne viena
Europos viespatystė ne nori
kustiesi į tuos reikalus, laiko
juos už vidurinius Rumuni-
jos reikalus, apeinancius tik
ją paciją, į kokius nieks pa-
sazlinis kustiesi ne turi tie-
sos. Vien laikraszciai ne
vieną teisybę žodį pasakė
žydų užtarėjui. Rodosi, kad
visos pasekmės užtarimo mi-
nisterio Hay pasibaigs ant to,
kad Rumunija ne duos dau-
giau savo į iszkiliaujan-
tiems žydams paspartį Pa-
amerika, bet žydai gali ir be
to apsieiti.

Azija.

Maskoliai izstikro, rodosi,
bando išpildyti duotą visam
svietui pažadėjimą ir traukia
si iš Mandžurijos. Oficiali-
sakai pagarsino, jog atidu-
da Chinų randui dabar jau
visą pietinę dalį maskolių
padirbo geležinkelio, bėgan-
čio per Mandžuriją. Mas-
koliskai kareiviai teiposgi pa-
sitraukė jau iš pietinių Man-
džurijos krasztų. Kad mas-
koliai tą padarė, pranesė į
Washingtoną ir Suvienytų
Valstijų ambasadorius Chi-
nuose, Conger. Ar anglijoi-
nai tą patį padarė Yangtse-
kiano klony, nežinia. Mas-
kolija pažadėjo pasitraukti
iš Mandžurijos vien tasyk,
jeigu anglijonai pasitrauks
iš Yangtsekiango klones ir
atiduos ten Chinų randui gele-
žinkelius angliskų kompani-
jų padirbtus. Jeigu masko-
liai apledo tik dalį Mandžu-
rijos ir su izstraukimu iš ki-

tų apskricių nesiskubina, tai
matyt anglijonai ne viską
išpildė, ko nuo jų reikala-
vo maskoliai.

Jeigu maskoliai szuom
kartu apledžia Mandžuriją,
tai matyt, kad szuom kartu
jiems ta Chinų valdyba ne
reikalinga, o toliau ji nuo
maskolių globos ne išsisuks.
Pasitraukdamas szuom kar-
tu iš dalies Mandžurijos,
maskoliskas randas stengia-
si užmigdyti Japonijos neu-
sitikėjimą, išsuderinti jos neu-
tralizskumą, jeigu Maskolijai
reiktų labiau susipykti su
Anglija kitur, kur Japonijos
reikalai neužgauti. Jeigu
Maskolijai pasisektų išsuderė-
ti nuo Japonijos neutraliz-
skumą, tai jos rytinė Azijos
valdybos būtų geriau apsa-
ugotos, ne reiktų laikyti ciza
teip daug kareivių kaip da-
bar; kareivius stovincius
dabar Mandžurijoje Maskolija
galėtų stumti kitur, kur jie
galbūt reikalingesni negu
Mandžurijoje. Jie izstikro
rodosi reikalingais Maskolijai
ant Indijų rubežiaus, jeigu
jau ne ant karės su Anglija
Indijoje, tai bent ant priver-
tino anglijonų pasitraukti
iš Persiskos jurių kojos.

Maskoliai izstikro traukia
dabar savo kareivius į vido-
rinę Aziją, ant Afganistano
rubežiaus. Sudėjus pajėgas
stovincias ant Kaukazo ir
Vidurinės Azijos, jeigu už-
gimtų karė, maskoliai prieš
anglijonus galėtų pastatyti
apie pusę milijono kareivių,
o Anglija jų Indijose ne turi
nė 200000. Todėl anglis-
kas randas skubinasi siųsti į
Indijas atlikusią Afriką ka-
riūmenę; siunčia ten ir ge-
riausią savo vadovą, lordą
Kitchenerą. Tas jau rodo,
kad iš pusės maskolių gresia
Indijonų pavojus. Trauki-
mas vienog kareivių, jeigu
jos ne nori abudu krasztai,
ne pagimdys karės. Skaitlinga
kariūmenė palengvina tary-
bas, daro nuolankesniū prie-
są: Todėl tai abudu krasz-
tai skubiai siunčia
kno daugiausiai kareivių ir
geriausius savo jenerolus į
tuos krasztus, kur galėtų
užgimti karė, jeigu ne viena
pusė ne nusilenktų.

Anglija.

Burų vadovai dar vis lan-
kosi Europoj. Klaidžiai pe-
reit saunavė buvo garsinta,
jog jie atsilankė Berlyne.
Czia jie dar ne buvo, ka-
diegi Vokietijos randas da-
na visokias kliutis, reika-
lauja net, kad pirm laiko
pranesztų, ką kalbės, nors
burų vadovai negali žinoti,
ką kalbės priimanti juos vo-
kiečiai, kurie be abejonės
labiau nieks Angliją negu
burų vadovai; burų vadovai
iki szio parodė, kad jie mo-
kia užlyti apie tą, kas jų
broliams dabar galėtų už-
kenkti. Burų vadovai keti-
na atlinkyti ne tik Berlyną,
bet ir kitus Vokietijos dides-
nius miestus ir rinkti ankas
ant vargų kenzianczių savo
brolių Afrikoj; paskui nori
atlinkyti ir kitus Europos
krasztus, o ant galo atkeliau-
ti į Ameriką.

Vokietijos ciecurius spalų
mėnesį keliauja į svečius
pas Anglijos karalių. An-
gliskai laikraszciai kalbina
Vokietiją susirizti, ant stab-
dymo Maskolijos mierių Pe-
rijoj, iš kur maskoliai bei-
gia jau stumti Anglijos įtek-
mę, bet tas ne randa didelio
pritrimo vokizkų rando
laikraszczių. Vokizski ran-

do partijos laikraszciai sako,
jog Vokietija Persijoj ne tu-
ri teip svarbių reikalų, už
kokius verta but pyktiesi su
Maskolija. Matyt, kad Per-
sijoj maskoliai izstikro skau-
džiai užgavo Angliją, jeigu
ji visur įsiesko padėtojų.
Be jų vienog Anglija vargiai
bo izdrys smarkiau Masko-
lijai pasipriesinti, vargiai bo
tempo nesutikimus iki kare-
i. Nors siunčia kareivius ir lo-
dą Kitchenerą į Indijas, nors
angliskai laikraszciai sau-
kia į karę prieš Maskoliją,
bet randas be abejonės teip
toli nenužengs, ant galo vi-
si nusilenks prieš Maskoliją.
Teip darė juk Anglija visur,
iš kur jos įtekė išstumė
maskliai Azijoj.

Pietinė Amerika.
Revolucija republikoj
Hayt dar vis ne suvaldyta.
Tos salos pakrantėse stovi
keletas amerikonskų ma-
kariskų laivelų, bet juri-
ninkai nuo jų ne bando lip-
ti ant kranto ir kokiū nors
budu kistiesi į besitraukian-
čius ciza maizstus. Pereitą
savaitę teiposgi keliuose su-
sireimiuose rando pajėgos
likosi revoliucionierių su-
mazstos, bet revoliucionie-
riai per tai nieko svarbesnio
teiposgi ne nuveikė. Matyt
kranoj praliejimai, naikini-
mas gyventojų turtų ciza dar
ne greitai pasibaigs. Gal tie
maizstai, jeigu trauksis per
ilgal ir privers pasazlinius
įsikisiti ir įvesti tvarką, ku-
rios ciza trauktė.

Venezuelėje pereitą savai-
tę nieko svarbesnio ne atsi-
kilo. Buvo keli maži susire-
imimai be jokios svarbos.
Prie prezidento Castro ne
daug pasiliko kareivių, su
tais jis bijosi stoti į mūšį,
kadangi abejoja pats, kad
galėtų savo prieszus sumus-
ti. Valdžia jo stovi ant la-
bai silpnų kojų, kadangi di-
desnė dalis republikos pasi-
dėvė jau revoliucionieriams,
prie jo pasiliko tik maža da-
lis su kraszo sostapielė, mies-
tu Caracas. Gal ir ciza ne il-
gai valdys, kadangi daug
jo ločny kareivių, ne turėda-
ni vilties, kad galėtų perga-
lėti, bėga prie revoliucionie-
rių.

Isikisimas Suvienytų Val-
stijų karizsko laivo jurininkų
užėmusių Panamos saus-
žemio siaurumą, išsuderė pla-
nus lygiai Columbijos rando,
kaip ir revoliucionierių, ku-
rie stengėsi apvaldyti Pana-
mės apekritį. Rodo daboji-
mū geležinkelio izlipo tik
250 amerikonskų jurininkų,
juos ne sunku but izsvyti,
bet to Columbijos randas
ne drysta daryti, kadangi tas
pagimdytų tikrą karę su Su-
vienytoms Valstijoms; vietoj
izsvytų, atplauktų visa Ame-
rikos karizska laivynė, prieš
kurį silpna Columbiją ne į-
stengtų atsiremti. Todėl tai
pasiganėdina Columbijos ran-
das protestu.

Pasibaigė nesutikimai tarp
tvirciausios ir turtingiausios
pietinės Amerikos republi-
kos Chili ir Argentinos už
Patagonijos plotus. Dabar
tarp kaimynų yra tikra meilė,
kur gal juos prives iki susi-
rizimo ir kruvą ant atsigin-
mo nuo priesų. Jeigu szitos
tik susiriztų, prie ryzio pri-
stotų visos silpnesnės repu-
blikos.

Balkanų pussalis.

Pries Turkijos valdžią
pasikėlė Macedonija. Mas-
kolija ir Austrija, pirma

terp savę susitarusios, pa-
reikalavo nuo Turkijos sul-
tano, kad jis pasirupintų
tuos maizstus į trumpą laiką
suvaldyti; kitaip, girdi, kiti
tūres tuom užsiimti, o tas Tur-
kijai kasztuos daug.

Rumunija reikalauja pa-
skolos. Žydai bankierii
sutarė ne duoti paskolos, kol
Rumunijos randas nesiliaus
persekojės žydų. Ta sutar-
tis bankierių labiau pagelbės
Rumunijos žydams negu atsi-
liepimas Amerikos užrube-
žinių dalykų ministerio į dides-
ias Europos viespatystes.

Iz Lietuvos.

Iz Vilniaus.

Vilniuje ne seniai likosi atida-
rytas karizski istoriskas mu-
zejs, kuriame yra daug didelės
vertės autografų. Yra ten auto-
grafai ciecurius Katarinos II,
Suverovo, Byrono, Pužkino, ka-
raliaus Karolius XII, Gustavo
Adolfo ir daug kitų.

Vilniuje ir kituo Lietuvos
miestuose pulkai darbininkų
vaikszoja be darbo, niekur jo
rasti ne gal. Vieciniai guberni-
toriai atsisakė net į Peterburgo
valdžias su reikalavimu pagelbos.
Randas pažadėjo tą padaryti, tik
nežinia kada ir kokiū budu ta
rengiasi padaryti. Jak dabarti
ne bedarbį pats randa sutvėrė,
jis pats vietinius darbininkus į
bėdą įstumdė. Nors vietiniai dar-
bininkai ne gauna darbo ir bėdą
keozia, maskoliskas randas nuo
latai traukia į Lietuvą pulkus
maskoliskų valkatų, kuriems pa-
veda visokius rando vedamus dar-
bus. Ne seniai nuo Vilniaus gele-
žinkelio stacijos izsėjo visus vie-
tinius tvyrov krovėjus ir sanke
nybių nesėjęs, o jų vietoj iz
Maskolijos patraukė maskolius.
Teip darydamas, carpalaisio ran-
das ne tik ne gali vietiniams dar-
bininkams pagerinti bavi, bet
stamia juos vis į didesį vargą.
Nuo caro valdžij Lietuva žmo-
nės nė gali laukti pagelbos, bet
gali sulaukti, kad randas net pri-
vatuskus darbdavius verste vers
imti prė darbo rando pagaben-
tus maskolius, jeigu pats ne turės
jiems atakancio darbo.

Ant grįžtančio iz Vilniaus
Lydes vėszkelio ukin' nuo upuo-
lė trys pėksikai ir ukininkai grei-
tai sušlėdė. Ant izkrautymo
kisenų pėksikai užsimanė usti-
varyti ukininkus į tuszę, pakėlę
stoviczių, trobą, kur buvo susi-
rinkus pulkas aplinkinių uki-
ninkų, apie ką pėksikai
neinojo. Pamatė, kad
tribų yra žmonės, pėksikai lei-
dosi bėgti, bet ukininkai vienų
jų jų rade pasilėpusi kopustų
lysvė, du gi pabėgo. Suimtus
pasirodė pažįstamas Vilniaus pė-
ksikas. Jį nuvarė į Vilnį ir at-
davė valdžioms.

Iz Vilniaus gub.

5 d. rugsėjo, Trakų pav. Jezno
valszezoje, kaimė Metesėnuose
s'atodė didelis gaisras, kuris iznai-
kino 7 ukės. Bėdį ognies pada-
rytą skaito ant 7000 rubl. Nuo
ugnies apsaugotos buvo tik tri-
obas ir tai ant pusęjų vertės; kru-
tanti turtai apsaugoti ne buvo.

6 d. rugsėjo, kaimė Klugečau-
se, Smorgonės valszezoje, siautė
gaisras, kuris iznaikino 10 uki-
ninkų klounų su sziumetniais ja-
vais. Bėdį ognies padarytą ska-
to ant 10000 rubl.

Užderejimas laukuose.

Pagal maskolisko rando su-
rantes finias, užderejimas žiem-
nių rugių, ir kviezių Minsko gub.
užimė buvo geras; teiposgi gerai
užderejo miešiai, žirniai ir griekiai,
o avizės puikiai. Vilniaus gu-
bernijoj žieminiai rugiai ir kvie-
čiai užderejo užganėdinanciai,
vasariniai kviečiai ir miešiai ne-
užganėdinanciai. Avizės ude-
rėjo geriau. Balvės pava.
Apskritį sziumetinis užderejimas
Vilniaus gubernijoj ne ger ausias.

Iz Gartenos.

Netoli geležinkelio stacijos ta-
vorinis trukas pervaziavo 50 metų
ukininkę, Michailą Winter, iz
kaimo Aleksandrovo. Trukio
ratai minėti moteriskę perpiovė
puoliau. Ji buvo atėjusi į Grod-
nų nusipirkti vaistų serganciai
dukterei; dukterė dar nežino, kokius
nelaimė posiekė motiną, kadangi
tą nuo jos slepia.

Iz Rygos.

Vietnį sudegusios gimnazijos,
jos užvėda prie namų dvi-
juose mies o namuose netoli sude-
gusios gimnazijos triobos. Moks-
las naujam gimnazijės ruime
prasidėjo nuo 16 d. rugsėjo.

B-ras komitetas nutarė pasta-
tyti specializką triobą, prekystų
mokyklai Rygoj. Ant to mierio
paskiria apie 450000 rublių.

Iz Suvalkų gubernijos.

Vokizski laikraszciai pranesa,
jog izsuderė Naumiesis (Wladislaw-
vov) Suvalkų vub. Sudegė 300
namų, o tame puiki baiznyčia ir
žyd ska sinagoga. 2000 žmonių
ne teko nė turtų nė pastogės.
Pražu ognyje ir daug vaikų.
Laikė gaisro daug gesintojų ta-
po sužeistų. Iz visko matyt, kad
izsuderė didesnę miesto dalį.

Iz Vilkaviskio, Suvalkų gub.

Gyventoj ciza 84 metų senelė,
neslėž K. užstėdė prie liampos
užmigo savo gyvenime. Buvusi na-
mėje katė, besiaudama, parvertė
kerosinę liampą ir tokiu budu
pagimdė gaisrą. Ugnyje pražu-
vo lygiai senelė, kaip ir pagim-
dėsiu gaisrą katė.

Iz Prusų parubežių.

Dėl kaulių epidemij Lietu-
vos Prusų valdžios uždraudė ga-
benti kaulius iz Maskolijos į Pru-
sus. Dabar ma-koliskos val-
džios oficialiskai garsina jog epi-
demij pasiliovė, o Prusų žmonės
reikalauja daleidimo įgabimo
kaulių iz kitų krasztų, todėl už-
draudimas be abejonės bus aumes
tas; lietuviai galės gabenti kaulius
į Prusus.

Iz Prusų Lietuvos.

Oras Prusų Lietuvoj pasigeri-
no, už tojo gražios dienos, lytus
pasiliovė. Vėliau kirstus, javus
ukininkai suvėdė sausius, tik anks-
ti nukirsti kaip kur sudygo.
Kviečiai ir miešiai teiposgi jau
suvėdė. Avizės ir žirniai dar ne
visur suvėdė, ypac žirniai szimet
labai vėlai nunoko. Pasiliovus
lytų ir bulvių puvimas pasiliovė.
Apskritį sziumetinis užderejimas
Prusų Lietuvos laukuose buvo
geras veik v'aur.

Javų iz Maskolijos į Prusus
szimet atgabeno daugiau negu
kitas metas: Prusų rytietiniū
geležinkel u kėsnių rugių ir
miešių iz Maskolijos įgabena
po 275000 centnerių. Mat Pru-
suose daugely vietų szimet su-
rinko drėgnus rugius, jų malona-
nė gali sumalti, turi maizstus su
sausais iz Maskolijos įgabenti-
tais.

Politiszkos partijos stato jau
kandidatus ateinantiems parla-
mento pasitintinų rinkimams.
Socialistai už kandidatą ant pa-
sintinio iz Klupėdos, Szilo-
karcemos, Tildės, Pakalnės, Ra-
gainės paviezčių pastėdė dvapjonį
Hofery iz Skaisgrijų; Vėlavos,
Labzavos ir kitams paviezčiams
— Brauną iz Karaliauczius.

Kaimė Medisziuose, tvartuose
ukininkų Valacziuo, pasrodė ug-
nis, kuri greitai izsispalino ant
kitų triobų. Sudegė ne tik tri-
obos, bet visi krantai turtai, tei-
posgi javai ir paszarus Valacziuo.
Nuo ugnies apsaugotos buvo vien
tribos, krutanti turtai apsaugoti
ne buvo; todėl Valaczius visų nuo-
trogtų ne galės nuo apsaugotiniū
draugytės atgauti.

Kaimė Mašuos Lengvėnuose
karczmon'niks rado prie vienos
grįžtančios iz Amerikos moter-
iskės j u sudegė į lavonė 7
mėnesių kodikio.

Laikė paskutinio kaulių tur-
gaus už kaulius mokojo Tildėj;
už porą parsų 4 - 6 sanvazcių
po 19 - 25 Mrk., už senesnius iki
34 Mrk.; už kaulius iki 60 Mrk.,
o už penėtis po 45 Mrk. už cen-
nerį svėrumo.

Už sziumetinius rugius Prusų
Lietuvoj nuo 26 d. piutės iki 1 d.
rugsėjo mokojo po 4.20 - 4.50
Mrk., už miešius po 3.80 Mrk. už
szėpelį.

Nuo tilto mažojo geležinkelio
ties Luxenburgą nupuołė 8 va-
gonai į Angerupę. Žmonių rods
ne užgavo, bet vagonai susida-
žė.

Kaip kitur lietuviai, teip ir Pru-
suose mėgėta provocieti už ma-
žomius. Sziai Izruozio sude yra
prova dviejų lietuviskų ukinin-
kų iz P.ikalnio paviezčio už nu-
piautį szieną. Skundėjas reika-
lauja 3 Mrk., o apskystis izi
szioł turėjo užmokėti 180 Markių
kasztų, o visgi tą 3 Markių užmo-
kėti ne nori.

Iz visur.

Belgijos sostapielė, mieste
Bruxellej, atsibava dabar ter-
ptautiskas jurininkystės kongre-
sus. Susirinkę ant kongreso viso
civizuoto svieto d'egatai nutarė,
kad nukloti ant jurių dugno tele-
grafai, laike karės, nors jungty
vedancius karę krasztus, bet jei-
gu bėga per neutralizskus vanden-
is, ne gali but nuplauti ir iz-
ardyti nė vienos izs kariaujan-
čių pusų. Pagal terptautiskę tie-
sus, tik jurių dalis iki 3 mylių nuo
kranto prigulti tam krasztui, prie
kurio krantų prieina, tolesni ju-
rių plotai yra neutralizskai, nie-
kam ne prigulinti ir tuose neu-
tralizskuose vandenyse sute'gravi-
nia vedanti karę ne turi tiesos
elgties, kaip jiems patinka. Tele-
grafai neutralizskai krasztų lai-
ke karės ne gali but sanaujoja-
mi ant gelbėjimo vienos iz ka-
riaujančių pusų, ne gali vedan-
ti kares vadovai naudotiesi iz te-
legrafų neutralizskų krasztų ant
persintimo prisakymų savo ka-
reiviams, nors tas būtų nestabi-
nai jiems reikalingu.

Beislančanti Europoj burų
vadovai: Botha, Dewett ir De-
larey izleido atsiliepimą į visas
civilizuotas tautas, mesdami pi-
ti gelbos per karę teip daug nuke-
tejiems burams. Anglijonai,
užėmę Prusų tėvyne, nesirupia a-
pie užliakymą baduojančių burų,
kurį turtus laike karės iznaikini-
no. Minėti burų vadovai sten-
gėsi nuo Anglijos izsuderėti dides-
nę paszpelį, bet tas ne pasiseikė;
todėl jie atsisaukia į tautas Eu-
ropos ir Amerikos, mesdami pa-
gelbos badą kenziancziems savo
vientautams. Laike karės iz
deginio anglijonai 30000 farmų,
izsuderė visus galvijus teip, kad
farmų savininkams, apart tusz-
čių iznaikintų laukų, nieko ne
liko. Turtingas amerikonas
Phipps, ant paszelpos baduojan-
tiems burams, paskyrė 100000
dol. Phipps yra vienas iz di-
rektorių Carnegies plieno dirbtu-
vų.

Vokietijoj, mieste Kolonijoj,
atsibava dabar terptautiskas
kongresas gelbėjimo darbininkų
ir pagal tiesas saugojimo jų nuo
skriaudų. Susirinkę nutarė pa-
rengti terptautiską darbininkų
biurą, reikalaujanti pagerinimo pa-
dėjimo moterų darbininkų. Vis-
tai gerai, bet ką darys buras, jei-
gu jo reikalavimo ne paklausys,
paveiksian, mažiausiai doros tur-
n'ni, labiausiai skriaudžianti dar-
bininkus Amerikos pralobėliai?
Kad biuras atgabenų naudą, jis
turi turėti gal'ą priversti neaoru-
czius prėduoti jo reikalavimams
kapitalistams, kuriuos ne joki mo-
ralizski motyvai ne padarys nuo-
lankius, kadangi jie nē jokiū mo-
ralizskų principų ne godoja; juos
gali priversti izpildyti teisingus
kono nors reikalavimus tik drūta
kumeczia. Amerikų kapita-
listams kumecziuos ir randas ne
drūta parodyti, bet jiems vien
viespatystės sudus.

Visose augstasėnėse M. sto-
lijos moksliškose įtaiose įveda
specializskus sudus iz 3 prof. o-
rių. Sudai toki taisykles nesutin-
kancius profo orių su studen-
tais, turės tiesiog bantį lygiai
profesorai ir studentai už visos
nuisidėjimus. Tokiu budu
profesorai ir studentai lieka pa-
liausuoti nuo atakymų privas
viespatystės sudus.

Mūsų kunigai, kaip imano,
kad ir su molo pigelia, niekna
ir denuncijuoja socialistos, o ran-
das katolikiskai - klerikaliskai
Bavarijos, laike socialistų kongre-
so, atidavė vieną geležinkelio sta-

Į Rytiniam Turkistan, Kaszgaro apskrityje, buvo nuo 22 pietų iki 3 d. rugsėjo žemės drebėjimai labai daug bėdies ir nelaimių pridūrė. Miesto Kaszgar lauke už žemės drebėjimų pradžios 100 žmonių, kaime Aslyn 400, kaime Jongi 20, o miestą Aksu siezė su visu išgrautas. Kaszgar turi 50000 gyventojų ir jis yra ant kelio tarp Chiau, Maskolijos ir Indij. Iš viso laike žemės drebėjimų pradžios su virsznu 1000 žmonių.

Į Prancūzijos sostinę Paryžių yra 88597 namai, kuriame tai skaitant 84882 gyvenamieji namai, 1316 fabrikų, 2389 viešųjų triebų. Randos namų savininkai gauna 879 milijonus frankų ant metų, o gryno pelno turi 653 milijonus frankų. Jeigu priimti pelno 5% nuo įdėto kapitalo, tai išpuls, kad namai Paryžiuje verti yra 13 milijardų frankų; tai vidutinė vertė namų yra po 150000 frankų.

Į Greičiausia ant svieto garlaiviu turį Anglijos karšči laivą: yra tai torpedų naikintojas „Ulex“, kuris padaro 33 mazgus ant valandos; ant vietą užima toks jau svėdi-zkas karšči laivas „Mode“, kuris į valandą nuplaukia 32 mazgu. Šitas paskutinis vienos tuomi yra geresnis už angliškių, kad nesupa teip laipai ant vandens.

Į Ant Filipinų salų cholera siaučia pasibaistini, ypac ant salos Samar; iš 10 miestų išnyko su visu gyventojai: vieni išmirė, kiti išbėgiojo. Ant lauko voliojais numirėlių kūnai, o nėra kam juos užkasti. Skaitlių pasimirusių nuo choleros žmonių ant Filipinų salų paduoda dabar mažiausiai ant 100000, o dar epidemija nes lauja.

Į Chicagos galvijų plovinyzių savininkai rengiasi Meksikie, miestą Urumpam, sietė Micoocanan, parengti tokias jau plovinyzių, kokios yra ir Chicagof. Gyvulių Meksike ne trūksta. Mat Chicagos plovinyzių savininkai stengiasi paimti į savo rankas visą ant musų žemės mėsos prekyta.

Į Netoli Maskvos, kaime Verba, apie 400 aplinkinių ukininkų susirinko ant vestuvių. Tuom tarpu vienas iš pasigėrusių svečių užkūrė ugnį. Gaisras apėmė visą triebą, kur atsibuvo vestuvės. Iš susirinkusių 100 ne apėjo išsigelbėti, jie arba užtroško nuo dūmų ir smalkių, arba sudegė.

Į Vienas iš burų vadovų, Schiel, pagarsino vokizkuose laikraščiuose, jog laike darymo sandaros taktiko kariuomenėje burų ne buvo daugiau kaip 6000 ir tam mažiau skaitlių kariuomenę anglionai ne galėjo nieko padaryti; pasidavė jie tik dėl nepriteklusio maisto.

Į Pietinėje Italijoje, ypac ant salos Sicilijos, siautė markus sukuri, kurie ypac miestuose Catanijai ir Meofo daug bėdies pridūrė. Kalba, buk prie to ir a pie 400 žmonių pradžios, o dar daugiau yra sužeisti. Ant salos Sicilijos vulkanas Etna pradėjo mestį ugnį.

Į Pietinės Afrikos angliskų kolonijai valdžios padavė ant užtvirtinimo pasituntinių buto naujas tiesas apie pardavinėjimą svaginančių gėrymų: pagal rando udmantys tiesas, prekjams tokių gėrymų po didelės būsime uždrausta turi but pardavinėti gėrymus juodvėdžiams.

Į Netoli miesto Salonica, pietinėje Turkijoje, turkiskie karlaimė apstojo 300 macedoniskų pasikėlėjų. Apstotiems vienog pasisukė po smarkiam musui prasimušti per turkų eilės. Iš abiejų pusių prie to daug žmonių tapo užmušty.

Į Iz Kijevo (Maskolijos) kaletimo istruko 11 politiskų nusidėjęjų. Išvesti iš savo kambarių pasivaikščioti ant kiemo, užmėtė argui ant galvos paklodę ir ji suriszo, o pats, su pagelba virvės, perlipio per kiemo mūrą ir prapuoė. Surasti pabėgėlių ne pasisekė.

Į Gilberto salų pakrantėse (Australijoje), laike markios vėtroš paskendo vokizkas laivas „Aeolus“, 9 ant jo būvė žmonės prėgėrė. Laike tu vėtrų juri vilnys užliejo Marshallo ir Gilber-

to salų pakrantės. Prie to teipės jo daug žmonių pradžios.

Į Netoli Vindobonos, Austrijos, upė Dunajus rado kuną buvusio kaiseriaus Austrijos žemiskio banko, Edmundo Jelinek, kuris matomai pats pasiskandino. Jelinek išmėtė ant savo asubiskų reikalų \$1150000 banko pinigų.

Į Vengrijos, laike medžionės siorise grafo Zichy, dalyvaujančių medžionė vienas iš mokeskiskų didžiųjų kunigiskų pasovė pavojingai keturis varikus. Turbut vietoj į žvėris, suadė jis į žmonis!

Į Vienam iš didžiųjų Austrijos bankų, Vindobonos žemiskame banko, pasirodė nepriteklus net \$1150000. Pinigus tuos pasisavino nesilaikanti doros banko urėdninkai. Banko kasierius, tydas Jelinek, prapuoė; gal į Ameriką išdumė.

Į Italijų visos masonų ložės nutarė rinkti aukas ant naudos baid kenciancijų burų. Kasdien kiek ant to surinko niekinanti masonus katalikiskie kunigai? Kodėl jie geruose darbuose laips leidžia tiems, kuriuos niekina?

Į Vietoj pasimirusio neseniai Berlyno universiteto profesorius, garsaus mokslincaus Rudolfo Virchow, likosi paskirtas teipogi mokeskiskais svarbiais darbais pogrėsię. Goettingos universiteto profesorius Jonas Orth.

Į 21 d. rugsėjo Paryžiuje pasimirė garsus prancūziskais raštininkas, Emile Zola. Užtroško jis nuo smalkių, priėjusių iš pečiaus ir kambarių; moterį jo, teipogi smalkių apsvaigintą, daktarai tikisi išgelbėti.

Į Pagal surinktas Maskolijos žemdarbystės ministerijos žinias, szimet Maskolijai surinko nuo laukų: 810000000 pudų kviečių, 1325000000 pudų rugių, 750000000 pudų avių ir 375000000 pudų medžių.

Į Vokietijoj vis kyla mėsos prekės. Gyventojai reikalauja nuėmimo miltų nuo atgabenamos iš svetur mėsos ir daleidimo igabinti iš svetur gyvas kiaules ir kitokius gyvulius, kas dabar uždrausta.

Į Paryžiaus laikraštis „Figaro“ praneša, jog pereitį sanvaitę pasimirė Korejos karalius. Kiti laikraščiai vienog to ne patvirtina, todėl nežinia kiek teisybės yra „Figaro“ paleistame paskale.

Į Turtai didžiųjų Europos didturzių R. tischildų berdelio mėnesijų szim metų siekė 11116. 594672 franku ir 12 centimų. Tiek dar ne turi nė vienas Amerikos milijonierius.

Į Vengrijoj komitate Badade ny užimė ukininkų maištai. Pasaukti karieivai pradėjo svaždyti į pulkus beginklių kaimiečių. Prie to 4 ukininkai liko užmušty, o daug tapo sužeistų.

Į Maskolizkas caris buvo pahuosvė dalį studentų išsiųstų į Siberiją, bet jie atsakė naudoties iš caro malonės. Tas aizskiai rodo, kaip myli carį jo valdijū nubausti studentai.

Į Londone likosi suarszuotas buchalteris Carnegies Steel Co. Londono dalies, Greig. Jis mat paleido į svetę neikrų, jo paties padirbtų czeikių už 90000 dol.

Į Turkes ane (maskolizka valdyba vidurinėje Azijoje) žemės drebėjimai išgrėivė su visu miestu Artosh. Laike to žemės drebėjimo pradžios 660 žmonių.

Į Netoli Charkovo, miestelyje Merefe siautė didelės gaisras, kuris, apart prekėjų namų, išnaikino 114 ukų su visais szimeti niais jais.

Į Mieste Gercvoj, Szveicarijoj, tarnaujanti antulyzių karių pakėlė sžtraiką. Buvo czia keli susimusimai sžtraikierių su policija.

Į Vindobonoj likosi atidaryta visosvietinė žvejojės ir žuvų augtinimo paroda. Parodoj dalyvaus ir Vilniaus žavininkystės draugystė.

Į Aplinkinėse Salma Cruz, Meksikoje, nuo pereitos sanvaitės siaučia žemės drebėjimai.

Į Iz Paryžiaus išvyjo net ke liolika turtingų amerikų ir amerikoniskų jokeyų už prigavytes laike atliktų lenktynių.

Į Japonijos pakrantėse siautė baisus tifusas, kuris paskandino daug žvejų laivelų; skaitlių prigėrasų žmonių paduoda ant 500.

Į Vokietijos sžiauciai patėmyjo, jog vokietiaizų kjos auga vis didyn; tų gimdo žemos ir placios czeverykų kurkos.

Į Netoli Vindobonos, Austrijos, ant upės Dunajaus paskendo pasaslierinis garlaivys. Prie to prigėrė 14 žmonių.

Į Prancūzijoje, netoli Arleux, susidauė greitasis traukis. Prie to 26 pasaslieriai liko užmušty, sužeistų yra daug.

Į Ispanijoj, provincijoj Murcie, kastynėse Mazarron, 30 kalnakasių užtroško nuo prisrinkusių į olų dujų.

Į Visi prancūziskie kalnakasiai nutarė reikalauti 8 valandų darbo dienos, priskaičius prie to ir pietų laiką.

Isz Amerikos.

Kaip dangų, taip ir ant žemės.

Negalėdami susitaikyti su dvasiskais vadovais, pirmiausiai su tautiskose organizacijose lenkai turėjo pasididinti į du skyrius, nuo kunigų pasipauzimo atsiskyrė visi gediantie didesnę laivės savo darbuose, norinti užimti tik tautiskais darbais, kurie neturi didelio pritarimo dvasiskų, jeigu su tokiais reikalais nesujungti būtinytinei ir tikėjimiskai reikalai, žinoma kaip juos dvasizacijie supranta. Tas pat ir dėl tų pačių priežasčių, atsikilo ir tvirciausiaj lietuviskaj organizacijoj. Dabar tas pats atsikilo katalikų chorvų tautiskaj organizacijoj, turinčioj 150000 sarnarių. Nesutinkanti kreipėsi jau į sudį su reikalavimu, kad jis uždransų dabartinis verslininkams išduoti kokius nors pinigų iš organizacijos kasos. Visur mat to pačių pačių išduoda kunigų despotizmas; jeigu ne jie, broliai su broliais galėtų sutikime ir vienybėj gyventi. Ape tikėjimą tegul rūpinasi tikėjimiskos organizacijos, o tautiskos tegul užsiima vien tautiskais reikalais, tšyk išnyks viena iš svarbiausių valdų priežasčių. Musų kunigai jo supratimo ne nori ir per tai jų besistengimai paimti viską po savo priežiūrą teip apverktinus išduoda visus.

Numireliu kunu vagitai.

INDIANAPOLIS, IND. Likosi czia suarszuoti 7 negrai; apskytį jie už tai, buk jie ant cziykeszių kęspinį atkasinėjo numirėlių kūnus ir juos pardavinėjo mediskoms mokykloms ir privatizkoms daktarams. Vienas iš suarszuotų negrų apreiszkę, vogti kunus iš kapų pasandė juos vienas iš cziykeszių daktarų į pats buvo ant kapinių prie atkasinėjo numirėlių. Kaip sakė policija, suarszuoti nuo Mount Jack-on kapinių per tris pakutinus mėnesius pavogė ne mažiau 100 numirėlių.

Kerszo valstai.

WASHINGTON, D. C. Vienas iš apstojiszių cziykeszių žemės Golden Eagle hotelį, ant New Jersey ave., svečių, Frank McKee, pametė dinamito bombą, kurios eksplozija numėdė su v su hotelio stogą ir lubas. 20 svečių žimėti iš lūvos. Tą padarė McKee, pats paskui nusisvėdė. Patėdys mat susipyko už ką ten su hotelio savininku ir toku budum atkerzyjo. Pats hotelio savininkas ir jo moteris liko sunkiai eksplozijos sužeisti.

Skaitlius patentu ant iszradimu.

Washingtono patentų biuras sziuose metuose iszadė isz viso 51258 patentų, ant iszradimų visokiems iszradėjams, arba ant 3183 daugiau negu pernai. Klausymys tik, kiek bus tarp tos duobys iszradimų kam nors vertų? Tarp amerikoniskų iszradimų kam nors vertų bus daugiau 10%; tarp svetimų, žinoma, nuosimtis gėrų bus daug didesnis.

Už barzdą reikalauja 10000 dol.

NEW YORK. Giesmininkas cziyzių sziyzių žydiskos sinagogos, Simon Kuntz, apskundė ulycinių karių kompaniją, reikalaujant 10000 dol. už barzdą. Kuriz mat nuopuė nuo karo ir teip sugadino barzdą, kad reikėjo ją nukusti; užtai nuo karių kompanijos reikalauja teip didelio atyginimo.

Telegrafas i Haval ir Filipinus.

Kaip i krakščiai praneša, nauja amerikonizka pajūrinio telegrafo linija nuo San Francisco į 80 dieny bus gatava iki Honolulu ant Haval salų. Atleinančiuose metuose bus nuklotos ant jurių dugno vielos iki Manillės, ant Filipinų salų.

Kruvinos musztynes.

SPARKER, IND. TER. Užgimė czia kruvinos musztynes tarp nuosentis neiekenziančių Brookso ir Niddle žeminyų. Musztynės keturios ypotos liko užmuštos, o kelios paszuotos.

Prezidentas turejo sugrįžti namon.

INDIANAPOLIS, IND. Atkako czia prezidentas Roosevelt, agituodamas už savo partijos reikalus, bet toliu važiuoti ne galėjo. Pasirodė pasekmės apseklumo Pittsfielde, kur prezidentas, apart perpiovimo veido, apsikūlė ir kol; ištino jam kelias. Czia reikėjo prezidentui padaryti operaciją, ką atliko daktarai Szv. Vincento ligonbučio. Jie rodyjo, kad prezidentas grįžtų namon, kadangi važiuoti, kol koja neizgis, yra pavojinga, galėtų užgimti uždegimas kelio sanrių.

Deptines valstai.

NEW YORK. Anglizkie laikraščiai paduoda, buk 24 d. rugsėjo, į gyvenimą Juzapo Atrovisko pasaukė policija. Atėję policijantai rado Atrovskį su peiliu supiaustu gulintį kraują balio. Jis papasakojo, jog ji teip supiaustė jo pati, kurį norėjo papiauti ir duktę, o paskui atsigulė į lovą ir užmigo. Kada policijantai jį priklė ir hėpė rengtiesi ir važiuoti drauge ant policijos sticijos, jis pagriebė britvą ir perpiovė sau kaklą. Paskui daktarai priedė, ne Atrovskis, ne jo pati negal įsigyti.

Studentų slausmas.

BERKELEY, CAL. 500 studentų Santa Barbara universiteto, pa baigė mētyng bolės, užsimaė kitai pasikinkinti. Užpuolė jie visu pulku ant vietinio geležinkelio traukio. Įsivertė į vagonus ir viską juose sudauė, o paskui norėjo su trauku važiuoti pasivažinti. Vienas iš studentų, Winfield Red, likosi suarszuotas. Jo sandraugai bandė jį išliuosuoti, bet tas ne pasisekė. U-niversiteto prezidentas pažadėjo sursti ir kitus kaltus studentus ir juos atiduoti valdžioms ant nūbaudimo už tokį ne gėrų darbą.

Netolimes ant geležinkelio.

MERCER, PA. Netoli nuo czia susimusė du tavriniai traukiai Bessemer geležinkelio. Prie to keturios ypotos liko užmuštos o trys pavojingai apkultos.

Rowlins, Wyo. Netoli nuo czia susidauė geležinkelio traukis. Prie to 6 ypatis liko užmuštos.

Explozijos.

FAIRMONT, W.VA. Stafford kastynės atliko smarki dujų eksplozija, kurios 4 darbininkai liko užmušty.

McKeesport, Pa. Dirbtuvėse Carnegies Co. Daugies, tarpinio dalyt atsitiko smarki eksplozija, kurios 8 darbininkai liko sunkiai sužeisti. Iz jų penki, nugabinti į ligonbutį, ten pamirė.

Isz darbo lauko.

Kalnaskų organizacijos viršininkas Mitchell pagarsino laikraščiuose, jog kastynių suavininkai tyčia leidžia per laikraščius melagingus paskalus apie darbininkų maiztus, kadangi mat su pagelba jų jie ne gali pilykti sžtraikų apimtuose skriczuose sutruktų milijų, kuri isztikro visai ne reikalauja, kadangi sžtraikieriai ir dab ir užsilaiko teip ramiai, kaip pradėjo sžtraikų. Toliau Mitchell priduria, kad skaitlius sutruktų prie darbo sebus kas dieng maiznas, kadangi daugelis jų pristoja prie sžtraikuojančių sandraugų. Sžtraikuojanti darbininkai laikosi tvirtai ir iki szio ne matyt nė jokio ženklo, kad jie, nieko ne pelnė, norėtų pasiduoti ant darbdavių ma onės.

LEBANON, PA. Cziykeszių se American Iron & Steel Mfg. dirbtuvėse jau nuo 5 mėnesių trukia sžtraikis. Gubernatorius Stone prasakė jenerolui Gubin riqti czia, ant laikymo tvarkos, 1 batalijon milijos, kadangi mat laukia maizstų. Sžtraikai užgimė czia 5 d. gegužės. Darbininkai reikalavo \$4.50 už toną, kompanija siulė tik 4.25, ant ko darbininkai ne sutiko. Priesz sžtraikę jie gaudavo tik 4 dol. Vietoj susztraikuosų darbininkų kompanija pariztraukė seabus, daugiausiai negrus.

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

Prasalinio nuo vietos.

NEW YORK. Vienas isz galin gausių ateivių užveidos urėdninkų, rodosi Aydas, Lederhiger, likosi nuo vietos prasalinti. Ant jo yra 18 skundų. Jo vietą užėmė Eppler. Szitas teipogi mokė daug kalbų, bet (są teisinges nis už Lederhigerį.

Kunas be galvos.

NEW YORK. Kelnorėj namų pn. 38 W. 29 str. rado jau pagedagį nuogų kunų juono vyrieskie be galvos. Galvą rado paskui pečiuje kaimyniskų namų. Kurėj pečiuas ir dar keturias ypatis suarsztavo.

Kossutho paminklas.

CLEVELAND, OH. Cziykeszių czių magyrai (valdanti tauta Vengrijoj), isz aukų surinktų Amerikoj ir Vengrijoj pastatė paminklą savo patriotui Ludvikui Kossuthui. Paminklas likosi atidengtas pereitos nedėlios dieng; prie atidengimo dalyvavo 50000 žmonių.

Gaisrai.

MARSHALL, MICH. Sudegė czia depiramentalizkos pardavinyzios Leveridge ir Baldwin. Blėd ugnies padarytį skaito ant 150000 dol. Laike gesinimo net keliolikas ugnagesų atsitukusos pardavinyzios eksplozijos tapo sžtraikų.

BIRMINGHAM, ALA. Sudegė czia didelės drabužių krautuvis Louisa Suchso, ant kertės First ave. ir 19 str. Blėd ugnies padarytį skaito ant 200000 dol.

STACOTON, CAL. 29 d. rugsėjo siautė czia didelės gaisras, kuris isznaikino du namų blokus. Blėd ugnies padarytį skaito ant \$250000.

Netolimes ant geležinkelio.

MERCER, PA. Netoli nuo czia susimusė du tavriniai traukiai Bessemer geležinkelio. Prie to keturios ypotos liko užmuštos o trys pavojingai apkultos.

Rowlins, Wyo. Netoli nuo czia susidauė geležinkelio traukis. Prie to 6 ypatis liko užmuštos.

Explozijos.

FAIRMONT, W.VA. Stafford kastynės atliko smarki dujų eksplozija, kurios 4 darbininkai liko užmušty.

McKeesport, Pa. Dirbtuvėse Carnegies Co. Daugies, tarpinio dalyt atsitiko smarki eksplozija, kurios 8 darbininkai liko sunkiai sužeisti. Iz jų penki, nugabinti į ligonbutį, ten pamirė.

Isz darbo lauko.

Kalnaskų organizacijos viršininkas Mitchell pagarsino laikraščiuose, jog kastynių suavininkai tyčia leidžia per laikraščius melagingus paskalus apie darbininkų maiztus, kadangi mat su pagelba jų jie ne gali pilykti sžtraikų apimtuose skriczuose sutruktų milijų, kuri isztikro visai ne reikalauja, kadangi sžtraikieriai ir dab ir užsilaiko teip ramiai, kaip pradėjo sžtraikų. Toliau Mitchell priduria, kad skaitlius sutruktų prie darbo sebus kas dieng maiznas, kadangi daugelis jų pristoja prie sžtraikuojančių sandraugų. Sžtraikuojanti darbininkai laikosi tvirtai ir iki szio ne matyt nė jokio ženklo, kad jie, nieko ne pelnė, norėtų pasiduoti ant darbdavių ma onės.

LEBANON, PA. Cziykeszių se American Iron & Steel Mfg. dirbtuvėse jau nuo 5 mėnesių trukia sžtraikis. Gubernatorius Stone prasakė jenerolui Gubin riqti czia, ant laikymo tvarkos, 1 batalijon milijos, kadangi mat laukia maizstų. Sžtraikai užgimė czia 5 d. gegužės. Darbininkai reikalavo \$4.50 už toną, kompanija siulė tik 4.25, ant ko darbininkai ne sutiko. Priesz sžtraikę jie gaudavo tik 4 dol. Vietoj susztraikuosų darbininkų kompanija pariztraukė seabus, daugiausiai negrus.

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir kitas maiznesius miestelius. Fallows sako, kad leidžia paskalini apie darbininkų maiztus neva czia buvusis, tyčia kastynių savininkų yra didinamies, kurie isz maizto atsitikimo stengiasi dideli padaryti. Kastynių savininkai mat per savo samdininkus stengiasi epjuodinti darbininkus,

SHENANDOAH, PA. Atsilaukė czia isz Chicagos protestonizkas vyksupas Fallows. Atlankė jis Hazleton, Tamaqua, Mahanoy ir

Isz Elizabeth, N. J.

Trumpai laik ir tai dėl girtuoklų ir isatvirkimo, kelis ežianysčius lietuvių patiko nelūmės.

15 d. rugsėjo vienas isz pagarsėjusių ežia pesatukų ir girtuoklų, kuris jau ne vėnų su pe liu spūstautė, su savo draugu tykojo ant isz karcemos turincio paeiti su savo boardingboisu, Jono Degucio. Kada Degutis susilygino su tykojančiais, vienas isz jų, Dominikas Tarutis, drožė su blanka Deguciu kelis kartus, nu laudė koją ir galvą suksalė. Sumostę nugalėtoji ligonbuti, bet daktarai mažai turi vilties, kad galėtų išgyti; užpuolė gi nugalėtoji i lakupė. Jeigu sumostasis numirtų, užpuolė ai eš kelis arba keliolika metų augzsalangę tupėti.

Kita nelaimė atsitiko 21 d. rugsėjo. Vienam salone i-ztvirkė liai susirinko naktį ir kazyravo isz pinigų. Nežinia kas prane sė poliečiai. 12 polietų apsto jo salunę ir suėmė 21 losziką; vienas nugalėto ant policijos sta cijos, o ant rytojaus nugalėto ant korto, kur visi turėjo užsimo kėti po \$7.80. Mat ant o eina letuvių pinigai! Mokanti pinig gas sudose nieko ne aukauja ant tautiskų reikalų, nesza jie juos sudomioms ir poliečiai.

Pas mus dabar priviso tiek kar zemų, kiek jų ežia niekada ne buvo, beveik kiekvienose na muose yra salionas, ir tų jų daug yne užlaiko labiausiai musų bro liai. Žmonės, neturėdami kur dingti, noromis ne noromis, eina į salioną.

Lietuvių gyvena ežia gana dide lis skaitlis. Priderėtų parengti nors kartas nuo karto kokius nors dorėsius pasiluk-minimus ant isztraukio no nors geresnių lie tuvių isz salionų globos, bet nėra kam tuom užsimti, toki užman ymai ne randa didelio pritrimo nė dusių piemens. Jam, turbit, rodosi, kad juo žmonės doris ka žemiau nupuls, juo lengviau juos bus isznaudoti, juo lengviau padaryti spangais įnagiais, palen gvinancijais atsiekti dorus ir ne dorus žomierius. Doris ka nu puo' es jų ne gali atskirti doru nuo ne doru darbo.

Laikrascezių ir knigas skaitan čių yra mažai, per tai ir stovi me teip žemai. Angliszkuse laikrasceziuse gana tankiai pa raityti straipsnius isz'ekinancius lietuvias už negražius jų pasielgi mus ir darbus.

Dabirinkas.

Isz So. Omaha, Nebr.

Omahos lietuviai jau trečias metas tvėria lietuviską parapiją, o dar ir ežydien vasių tu darbo ne matyti; su dvas skais reikalais vis turi kreipties prie lenkų ga liojonių.

Paskutinę dieną pereinio mėne sio pās vieną lietuvį lenkberni atsiuvo krikščynos, ant kurių atsilankė ir lenkų knigas, kurį žinoma, priėmė su didele paguo done. Iszlenko knigas apie visokius rekalus ir pradėjo, terp kitko, poiki lietuvius, kad jie, turėdami pasistatę tep pūkus na mus, teip mažai pinigų aukauja ant galicijonių ežatomos lenkiskos bažnyčios. Atsirdo ežia daugiau lenkbernių, kurie, ant piagerinimo lenkiskam prab sz czių, pradėjo jūm brukti i deln, kas po 5, kas po 10 dol. Dabar lenkberniai vaikszojo po lie tuvių namus ir kalbina neszi pin gus lenkų kunigui. Mat ežia lenkų yra vos 200, tai jiems sun ku patiems pasistatyti bažnyčią ir užlaikyti kunigą; lietuviių gi yra apie 400, tai lenkai ir jų tarnai mus lenkberniai ir sten giasis lietuvius į lenkų tinklą su varyti. Kadangi lietuviai rengiasi savo ločn bažnyčią pasistatyti, tai lenkai skubina savąją ežatytį, kad galėtų ir nuo lietuviių pasi pelnytį, kadangi pasistatčius lie tuviams savo bažnyčią, jie ant lenkiskos nieko ne duos.

Daugelis lietuviių turi pasisam dę sėdynes lenkų bažnyčioj; ne turincius sėdinių, jeigu įeina į bažnyčią, lenkai skubina pasody ti i sėdynę, kadangi užtai rei kia mokėti po 10 c.; užtai pats lenkeliai stovi, kur pasienuse, kad jiems patiems daimės ne reiktų mokėti. Kamgi mums lenkams doni mokėti! Mus yra daugiau, tai mes pats ir be lenkų galime ločn bažnyčią pasistatyti, nėra mums reikalo neszi donį lenkams ir jiems vergauti. Neužmirski me, kad iki ežiol lenkai niekur musy draugas nepa-rodė: Euro poj dar ir ežydien jie stabdo musy tautiskų darbus, Ameri

koj, spausi ne galėdami, vilioja pinigais ant savo bažnyčių.

Omahietis.

Isz Grand Rapids, Mich.

Grand Rapidsio lietuvių suprat mas kyla vis augstyn. Viena lietuvių dal's stengiasi uždėti ežia lietuviską draugystę, prie kurios galėtų prisirasyti kiekvienas do rai besielgiantis lietuvis ir tas gal iztikro pasiseks. Dieve duot, kad tas įsikunytų kuo greičiau siai, kadangi toki draugystė ežia labai reikalinga.

Kita dalis stengiasi atsiskirti nuo lenkų ir pastatyti savo ločn bažnyčią. Ant rinto pinigų, bet kaip kitur teip ir ežia lie tuvių užsikišo kunigui ir jam i davė surinkti pinigų. Kada susirinko tiek pinigų, kad gali ma buvo pirkti liotus, kunigas nupirko liotus... lenkams už 2000 dol, lietuvių sudėtus; lietai tie yra ant Mirthy ir Quarry ul. Apie tai aprasė 4 d. rugsėjo laikraszi, "The Morning Herald". Lietuviai, apie tai dažinojė, pa reikalavo iszsisiecinimo, ką ne sunku buvo padaryti: kunigas ušigynė ir atlikta. Laikrasziis vienog to žinios, turbit, isz pirs zo ne iszeiuliė, tik isz hypote kos knių. Kunigas reikalauja, kad lietuviai ir toliau tik dėti pinigų, o jau jis padarys, kas rei kia. Kad tik užsitikėjusiems pas kui ne reiktų galitėsi.

13 d. rugsėjo musy kunigas euzaukė visas moteris ir prisak joms ne laikyti ant boardo tų, kas skaito ne kunigų iszleidžiamų laikrascezių ir knigas, kadangi mat t e prakeikti laikrascezių ne užtyli nė apie kunigų nusidė jimus. Jeigu katras pas savę lai kyty tokius boardingierius, tai toki ai dėjo prie iszpažinties ne daoti iszri-zimo, o tokios tik nuo popiežiaus galės, girdi, gaut iszris zi mą. Nėra baimės. Szias balsus ne pasiekia dangaus, sako iszmitin gas priežodis!

Sav.

Isz New Britain, Conn.

Terp ežianyscezių lietuvių su pratimas kyla, ką geriausiai ma tyti, kad kartas nuo karto jie pa remia gerus užmanymus. Isz draugysčių, ant pagyrimo užsi pelno i-busai ai. "Nepirgulmin gas Ukėy Kliubas. Ant pasku tinio susirinkimo jis paskyrė isz savo iždo 10 dol., ant isztraikierii iszrinko du vy ru, kurie pėries ežianyscezių lie tuvių gyvenimus. Ką surinktas drauge su Kliebo paskirtais 10 d.l. bus nusista, kur reikia, ant nudos isztraikiojančių anglek asių. Butų gerai, kad ir kitos lie tuviszkos draugystės, ne pašyda mos ant drausimų dvasiųjų va dovių, ant jų plivonių, pasirody tų su savo aukoms. Ir musy dvasiskias piemuo keios sanvai tės atgal visap keikė ir niekino dalyvaujančius isztraikiose dar bininkus, apsaukė juos laisvamai nis (isztraiki su dievuotumu nieko bendro ne turi, todėl nesinoti ti kėti, kad kunigas norėtų juos ko kiu nors budu riszi su dievuotum ai ar bedievyste. Rd). Priskak ne priimi ant boardo, jeigu at kaktų ežia koki isztraikieriai.

Berzėlis.

Isz Pottsville, Pa.

1 d. rugsėjo atsiderė krimina li-zkas sudas. Pirmose dienose likosi nusiprastas ant 15 metų į pataisymo namus lietuviai, Pranas Jonikis už nusivomį Andriejaus Stumbracko. Tas atsitiko 3 mė nesiai atgal Mahanoy Cityj. Mat Jonikis, sulaukęs sunų, kėlė krikšč ynas, ant kurių užsiraszė pa rįstamus; degindis ne truko, to dēl visi dalyvaujanti krikščynos greitai apsaivgino protą ir pradė jo muzieisti. Besimuzdama, isz sigrudo ant uležijos ir ten Joni kis paleido kelis szvius, o v e nas suėzėdė teip sunkiai Stum brackų, kad tas į porą valandų pasimirė.

Jonikis dar jaunas, turi vos 30 metų; vos metai kaip apsiavėd. Pati su mūzu vaių liko be pen dtojas. Mat kokius vaišius isz duoda degindė!

Pottsvilletis.

Didysis anglekasių sztraikas.

Anglekasių sztraikai traukiasi dar vis ir dar ne žinia, kaip jie ir kada pasibaigs. Abidvi pusės laikosi, ne nori pasituoti; dar bininkams sunku pasiduoti, kadangi jų uždabris teip mažas, kad jo ne užtenka ant iszmatinimo zeim ynos ir jų reikalavimus gali len gvai kastytių savininkai iszpildy

ti, jeigu jie eigtusi doriau. Kas tytių savininkai prie darbo i kas tyties priėmė dvigubai daugiau darbininkų negu reikia, per tai visi dirba ne pilną laiką. Teip darbdaviai padarė su apsirokavi mu, kadangi esant daugiau dar bininkų, negu reikia, gali jiems mckėti po tiek, po kiek nori. Užgimus sztraikams, isz didesnio skaitliaus jų ir scabų gali su rinkti daugiau.

Kastytių savininkų tarnai er zina tyčia darbininkus, kad jenerolui Gubini suteikti progą isz bandyti teikumą karėvių szuvių ant darbininkų; kadangi tas ne pasiseka, tai tyčia, per jiems tar naujančius laikraszius leidžia visokius melus apie darbininkų ne ramų užsilaikymą. Mat savo paczių kaltes stengiasi sakrauti ant darbininkų sprando. Ir tas vienog ne pasiseka. Rods val džioz remia vis kapitalistus, bet užtai dorensi ir sumanesnių gy ventojų simpatijos yra darbinin kų pusė, kadangi darbininkų rei kalavimai yra teisingi. Prie žmo nių simpatijų, ar randas nori, ar ne nori, turi taiktiesi. Dēl sztraikų jų ir ne imantiems juose dalyvumo reikia neszi pa sekmes sztraiko, reikia už ang lis mokėti trigulp, ar dar didesnę prekę. Nors Morgan ir kššin kaip szauktų, kad nėra ant svieto galybės, kuri priveistų anglių kastytių savininkus nusilenkti priez darb ninkus, bet Amerikos gyventojų reikalavimas gali pri versti randa daryti, ką noris ant suvaldymo Morgano ir jo draugų. Iki sziol reikalavimų buvo mažai, todėl randas tyti ir nieko ne da ro.

Bo-tone susitvėrė ukėy komi tetas po vadovyte laikrascezių iszleistojų, kuris atsi-zukė i si dą su reikalavimu, kad jis paskir ty rando administraciją kasty nės, iszriszių klausimų reika laujamų isztraikiojančių dar bi ninkų algų ir normuotų anglių prekes, kadangi dabir, dēl užsi epyrimo kapitalistikų, visi Ameri kos ukėai turi kęsti. Komitetas rando administraciją reikalauja ežielo tuzino kompanijų kasty nės. Ką reikalavimų yra ne daug, ant jų ne pašys nė sudai tarnaujanti kapitalistams, nė ran das, bet jeigu reikalautų įsikiszi mo vaidių nors ketvirtą dalį gyventojų, randas turėtų įsikiszi tyty kapitalistai tuojaus pss da ryty nuclankiais.

Nauji iszradimai.

* Londono laikrascezių prane sha, bok koksai John Wills isz rado naują aparata isvų varymui, su kurio pagalba, ant perplauki mo Atlantiško ocano, taigi ant atlikimo kelionės isz Europos į Ameriką, užteks trų dienų.

Vietines žinios.

— Pereitos nedėlios dieng, na muose pn. 262 W. Polk str., liko si perszautas 26 metų Tamozius Ward; perszovė gi jį jo lomas brolis Mikola. Mat perszautais atėjo su savo paczia pas broį, kur buvo ir daugiau sviczių. Susi rinkę gėrė ir žinoma, gėrymai apsaivgino jų protą. Pasigėrę pradėjo bartis, laike barnių gas padorius iszistraukė revolverį ir paleido szvių, kuris jo broliui Tamozuiz pataikė į galvą.

— Salune pn. 3729 S. Morgan str. rado negyva saluno savini ną Karolį Hanpel. Krutinė jo buvo kulkos permuzta. Pasiro dē, kad į salioną atsilankė plėzi kai ir jie saluninką perszovė; jis nuo to ir pasimirė. Vienas isz žmogžudžių, James Cushing, gy venantis pn. 3721 Morgan str., i kosi suarezuotoms, kitas gi, su arezuoto broliu, pasilėpė teip, kad jo iki szio ne gali surasti.

— Pereitos nedėlios dieng po licija rado salune McGovern, pn. 8 S. Clark str., kuną buvisio poli cisto, 60 metų Edvardo Langono. Saluninkas ir jo bartenderis tvir tina, jog Langon pats nusizovė, bet policija ne nori tikėti, ji prii lanko nuomonės, kad saluno savi ninkas arba bartenderis galėjo ežia patausiti.

— Pn. 50 Edgemont ave. su griuvo murinė sena trioba ir už bėrė tris vaišius. Ant gelbėjimo užgriuvusių reikėjo szaukti ugna gesius, kurie visus tris vaišius isz po griuvėsių isztraukė d-r gyvus, nors gana sunkiai apkultus.

— Isz rytinių szetų vis daugiau darbin nky lietuvių krausto i vakarinius szetuos. Pereitą savantę teipogi keli lietuviai pervažiavo per Chicago; jie ka liauja į Washington szetą.

Ar Suvalkiečiai kalti?

Nr. 37 "Lietuvos" Koresponden cencijoj isz Londono, apie prie zastį uždavinimo Polish Clubo Silverstone p. Augzstaitis raso: "Daugelis mena, jog lietuviai savo Kliubą uždavino lenkiskų per nesupratim. Asz apie tai vie nog kitaip manau: man rodosi, kad S lvertowniečiai savo Kliu bą teip uždavijo dēlo, kad ežia nyk-zciai lietuviai paeina isz Su valkų gubernijos, o ji yra Lenki joj." Kuoni suvalkiečiai yra niekesni už lietuvius kitų guber nių (Priverstame iszstarime Suvalkų lietuviai nėra niekinami, nė žemiau statomi už kitas. Rd)? Kliubą uždavijo lenkiskų ne suvalkiečiai, bet keli sulenkėję lietuviai tamsunai, užtai ne gali ma kaltinti Savalaų gubernijos lietuviių (p. Augzstaitis jų nė ne kalt na. Rd). Juk ir kitų guber nių i etuviai ne liuosiu nuo klidų. Kauno ir Vilniaus lietuviai teipogi nesupranto skirtumo tarp lenkų ir lietuviių, priguli net i lenkisk as draugystis. Už keletą su lenkėjusių kunigų tarnų ne gali ma žemioti vių S valkų guber nijs i lietuvii.

Juozas Janulevicius.

NAUGJAS ISZRADIMAS.

(Kulp prietoza per žemaiti, tep ir atspandita.) Kaip koksas pats isz musų žio, kad vėjas, užgavę vidurį arba gilumą paraolius, apreiskia tikrą savo pa lejgą. Atidavusi teisingą darbą ta klotis, kad galėtų lengviau pasikelti priez atspir tekėjimo sustinkamo aatro? szaly volo, prisirinkanti lyg atspiro tekėjimo ta klotis surenka kaip lygia lentą visus savo gilumus ir aptvarus, persiver czia ir pasikabinus ant savo azies, kybo kaip "vejo flugeria" ir slepiasi už tos azies patol, pakol daisis priez atspir tekėjimą, lig vietos, kur pradės dirbti. — teip dirbant klotis klotis spar no persivercia isz darbo kloties į lentą, "fluge ro" ir isz tos lentos į dirbančią klotį.

Didumas jų pajėgos bus pagal smar kumų tekėjimo vandenio arba vėjo; di delius tokius motorus galės budavoti fa briakai ant upių slenkstčių, nors ant krašto iszdevimo pinigų, galys gerai už dirbti, kitas gi fabrikantas ant tokiu pat darbo iszduos szimtus tukstantžių dola rių prie dirbimo su pajęga ugnes. Moto rių nereikalauja atsilisio, dirba nors ir kiek meto, kol aptur tekėjimą; žmogus gal aptabdyti, kuomet tik nori.

Kolnas tekėjimas vandens duos darbą, stant motorus vieną upakalyti, kitą nuo pradžių lyg isztekėjimo upės i ma res, arba stant sausos motorus greta vienas kito ant vių kranų marių, tek jimas upės ir vilnys (bangos) marių pri vers visus tuos motorus dirbti darbą.

Statymui motoru varomo pajęga vėlo nereikia įieskoti kalno. Terp runų miesto arba sodžiaus, isziskius ant stogo vėlo ir ant to volo pribabinus mano iszradimo sparus, kokio nors didumo ir tokiu budu sava trioba gal viską dirbti ir tų pajęgų motoru galima priatviti prie kokios nors maszinos; ar tai kuli mui javų, ar malimui grūdų, ar pakeli mui vandens namų reikalams, arba pa laistymui darų ir javų, ar fabrikų reika lai.

Suprantamas daigtas, jog tie "current motorai", iszspiltingi tarp žmonių, priu kvatia žmogų imtis kokio nors amato, nes jie turi didesnę pajęgą ir nekurie užves maizus fabrikus, peratd atisais daugelis žmonių, kurie isz darbininkų fabrikuose, patys liks gaspadoriais, stengsis užimti žemę, duodamą vyresnybės, užves savo farmą ir kas kar tas eis vis į ligi (turty), nes su pajęga motoru sausos laike galės apieiti savo lauką ir darž. Su ta pat pajęga pasi dirbs sau elektriki, su kuria apszvies ir susizdiys savo namus, vietoje ugnes.

Ant smarkaus tekėjimo arba ant slenkstčio upės pabudavotas fabrikas nu matys skaitlių fabrikų, varomų ugnes pajęga, o peratd užežydys nuo sudėgimo ugnes materijolus, kurių užteks pakalėjimoms busenzionams po musy mers czių, o žmonės to laiko, žmonės budę stengsis uždirbti ir užežydys kuo ant to lygusio laiko. Tarime visą tai atminti, jog žmogus gyvena žmoniskai, pakol tu rės materijol ant sukuriimo savo namo sės ugnes; kaip tikti nebūs to materijo lo, stauga pasidarys neti-čia permaina: visi musy szio laiko mgkiai, peradiki ir iszradimai mandrybių — iszais ant olekų. Atisais nauji visis kitoki pade kiai: tuo kartus neš pona ne tarų, visi žmonės bus lygiai neturtėliais (bie dais), kolnas turės sau valgio įieskoti, nieks neturės savo locestais.

Zinoma, ir indas, isz kurio tikiai iszsi ma, o niekas nepripildo, ant galo pasilie ka tuszczias. Tas pats ir su ugnes mate rijolais, — nes anglys, durpos, kerosinas ir kitai visi neaustaugantjeji turės isznykti. Nor medis ir atauga miszkose, bet jam augti nebūs vietos, nė laiko. Žmonia platinasi ir kas kartas vis placziau isza ria žemę savo maizui. Kolnas žmogus užsupras ir pripaiz, jog ateis laikas, kad nebėliks jau ką benakinti, o už supras isz to, jeigu atisais sau tų vietų, kurio sės vaišu budamas bięlojo, neberads jau tų buvusių miszkų, nė medžių ar dur pų, ar anglių. Tie daigtai isznyks ir jau nebegrįž, todėl tos vietos gyventojai tu rės dabir įieskoti gauti isz kitų vietų reikalingų ugnes materijolų, o gauti a jų bus kas kartas sunkiau ir ant galo ne bėliks gauti, tuomet reiks gyventi be ugnes. Kaip vienoje vietoje, teip pat dedasi ir ant viso svieto, visur mafinai užgėdyjimai ugnes materijolų.

Draugysčių Reikalai

Teatras ir Koncertas.

Brooklyn, N. Y. Simano Daukanto Teatralizka ir Giedojimo Dr-te duos koncertą ir koncerta nedėlio, 5 Spaliu, Pa lace saleje, 99 Grand St., Brooklyn. Prasides 8.30 val vakare. Įzengza pa prasta.

PROGRAMA:

TEATRAS "Svapas Juoku". KONCERTAS: 1. Overture — Orchestra. 2. Lai gyvoj Lietuvai — Karl Bau man. — S. D. masytas choras.

3. Under the double Eagle. — J. P. Wagner, Excelsior Musical Quintet.

4. Giedoj. — Ciprius Chofas isz op eros Preciosa. — C. M. v. Weber — S. D. masytas choras.

5. Selection. — Violin solo, per Mr. Herman Derenthal su Miss Josie Reibert.

6. Berniks ir roke. — H. Verner, supranas solo, per Miss Zygmunda Zyc kauckute.

7. Teyne mano Lietuvai! — F. Pa cius. — S. D. masytas choras. Vissus lietuvius ir lietuvaites szirdingai užkviecia. Komitetas.

Chicago. Dr-te Panu Sz. Marijos P. Rafancevos tures savo dideli balio ne delioj, 5 Spaliu, Palace saleje, 800 S. Ashland ave., tarp 17 ir 18 ul. Prasides 8.30 vakare. Įzengza vyrai su motere 25c. Vissus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kviecia atilankyti. Komitetas.

CHICAGO. Nedėlio 5 d. Spaliu 1902. Dr-te Simano Daukanto tures savo priezmetini susirinkima, po pietų pusiau pirm val K. Laidanskio saleje po num. 3301 N. Morgan St. kerte 33 cros gatves. Vissus lietuvius ir lietuvaites prieto. Už nepri buvius busimie pagai ir-tės instatuzia. A. Bijanskas; Pres. 3337 Auburn ave. M. J. Damjanaitis; Sek. 924 - 33rd St.

\$5.00 DYKAI! Amerikos Lietuvių Pa silinkimimo Kliubo baliaus, parangio nedėlio, 19 d. Spaliu, Freiheit Turner saleje, 3417-21 So. Halsted St., priez 34 ul. Prasides 4 val. po pietu. Grajus pulkiancia muzika po direkcia pagarsėjusio prof. F. Klefer. Įzengza 25c. ypatai. Kiekvienas melnantis ant mu su baliaus gaus dykai tikietant lozimo 5. aukstinio dol. ir gales juos laimeti. Vissus bus pirmos klases, geriausia tvarka, patarnavimas greitas. Kolnas bus szirdingai primtas ir utikrinam linkama laika. Bus tai vienas isz dai liausiu lietuvisku badiu Chicagoje. Su sirinkis visos daliausias lietuviszkos mer ginos, deltoji valinkai tures progą su jom susipažintie ir iszrinkitie sau numi letima. Nėduoktis isz suigzsisia arszais, atieki ant szio baliaus, nes tai bus vienas isz linasimaisiu vakaru. KOMITETAS.

Chicago. Dr-te Linosybes laikys savo monecini susirinkima nedėlio, 5 Spaliu, 1 val. dienos, J. Petrosiaus saleje, 168 W. 18-th St., ant kurio vietas sanari us kviecia susirinkti ir naujus prisiras tyti. Naujiems instojimas tik \$1.00. DR-TE LIUSYBES.

Baltimore, Md. Teyvnes Myletoju Dr-tes Kuopas laikys susirinkima subotas vakare, 4 spaliu, V. Nemuro saleje, 215 S. Sharp St., ant kurio kviecia visus lietuvius ir lietuvaites skaitlingai susirinkti. Bus laikytos prakalbos per gerensius kalbetojus reikale Dr-tes ir rei kale anglekasių sztraikieriu.

V. Kvedaras, 622 S. Sharp St., Baltimore, Md.

Chicago. Dr-te Motiejus Valanczau sk, žemaciai Vyskupo tures savo prie metini susirinkima nedėlio, 12 Spaliu, Sz. Jorgio parap. saleje, 37-cia ul. ir Auburn ave. Prasides tuojaus po 1 val. po pietu. Vissu sanari ai szio susirinkimo privalo pributi nes yra svarbus reikalai.

Mineta Dr-te gana įymiai anga, szian dien jau skaito 180 sanariu. Instojimas tik \$1.00, bet tuo metinio susirinkimo bus patiesia pagal konstancias. Todēl norinti prisirasyti pasiskubinkite pakol instojimas pigus. Dr-te grazi, tiki, sa nari ai jauni, tvarka kuograzdusia, mi ltingai yra laikomi ant nedėlia kiekvie no menseio.

Adomas Janankas, prez. 3301 S. Morgan St. S. Szalepaviczka, sek. 809 - 33rd St.

Pittsburg, Pa. Dr-te Radvila Vitau to tures savo baliaus vartninku, 14 Spaliu, Arion saleje, ant Charters St. Alhambra, Pa. Prasides 7 val. vakare. Vissus lietuvius ir lietuvaites szirdingai kvie cia atilankyti ir drauge su mumis pa silinkiminti. KOMITETAS.

Pagirtines dailtas.

Chicagoje susitvėro grynai lietuviska kompanija, P. Dankeza ir A. Kuczin skis, kuri perstato kuograzdus pavelikalus su elektro-stereoskopais maszina, teip gerai, kad geriaus ne galima butie. Tas perstatymas yra dides vėties kiekvie num senas ar jaunam, vyram, moteriai ir vaizama. Pavelsio didelis su rinkimas ir parodo teip naturaliskais kaip yra esybje: miestus, žmonis, gyvu lis, geležinkelius su begalinciais trau kiais, laivus plaukiančius ant vandens, maszinerija ir t. t. Tikiai galia kad mu su tautieciau maži teatru fokuks per statymus. J. JOVAISZAS.

Aukos ant Kankintini.

J. Mockeviczka So. Boston. Mass. pri siunte aukas surinktas ant Kauno veseli los. Buvo.....\$3.90 Sykia.....\$11.01

Reikalauja geru operatoriu prie ausis, kad iszauzciausia mokes tis dergabas ant ligo laiko. Dergabas Mfg. Co. (10-10) 220 Adams St. Chicago

Reikalauja 20 geru operatoriu ir fin sheru ant brangia "Jacketu" darbo. Gera mokesis ir darbas ant visados. Danziger Bros. 410 Central Union Bldg. 38 Market St., Chicago, Ill.

Sunki praeite.

Jonas Nowy isz Bridgeport, Conn. 75 Jefferson ul. raso apie savo liudna praeite eziap: "Kun tojaus sunkia liga, kuria du dak torai per 4 menses gyde, bet jo kio pagerinimo neįjaucauziu. Bu vaus didžiausias susigrauzime, o sveikata negryta. Ant patari mo mano draugu pradėjau gerti Trinerio Amerikonizka El xira Kartojo Vyno ir po keliu dienu pasjutau pagerjima mano svei katos. Po iszgerinui 8 bonku ta pau vėizskai sveiku." Trinerio Amerikonizkas Elxiras Karto jo Vyno yra tikrai geriausi ant sutaisymo šlebziojimo organu, sudrutina pilva ir žarnas, regu luoja šlebziojima, staujina ner vus ir smegenis ir visiems muku lams pridoda stiprybe. Ant par davimo visose aptiekose kaip ir pas pati fabrikant, Juozapa Tri neri, 799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

Plunksnos.

Kolnas rasantis rei kiasis gerai žinomas. Mes paridavome rasyti plunksnas, kurios iszauzciausia mokes tis dergabas ant ligo laiko. Dergabas Mfg. Co. (10-10) 220 Adams St. Chicago

ETHNOLOGIJA, arba Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Drą M. Haberlandtą.

Maskolis.

Maskoliska moteriskė.

Maskoliska mergina.

kelias gentes, kurios kalbiškai teip toli atsitolino nuo tikrų maskolių, kad tulas tos giminės gentes galima laikyti už atskiras tautas. Valdanti Maskolijoj tauta yra didrzu-

Uraliskias kazokas.

siai, paeinanti isz susimaišymo slavų su mongoliskoms tautoms; arčiausiai jų stovi kazokai, kurie dalinasi i: doniskus, kubaniskius, uraliskius ir siberiskius kazokus. Kitos maskolisko kelmo gentės teip atsitolino nuo didrzių tautų, teip kaip antai holandiečius niekam nė ant mislies ne užels laikyti už vokiečius, nors vieni ir kiti yra vienos kilmės ir vokiška ir holandiska kalba stovi teip arti viena kitos, kad holandiečiai, nors su vargu, bet visgi gali susikalbėti su vokiečiu. Prie tokių tautų reikia priskaityti baltgudzius arba baltarusius, gyvenančius rytus nuo lietuvių, o tulose gubernijose gyvenancius ir drauge su lietuviais. Skaitlingiausius i be-

Baltgudis arba baltarusis.

veik turtingiausius isz rusiškų genčių yra mažrusiai, seniau ir kulturiskai angščiau stovėję už dabartinius valdančius Maskolijoj didrzius, bet patekę po paskutinią jungu, nupuo lę kulturiskai, ne randa atsakanciu salnų g tolesniam tautiskam išsilavinimui, kadangi Maskolijoj randas stabdo kiekvieną jų tautiską žengimą prysakin, o Galicijoj lenkiški ponai ir ne geriau su rusiniais elgiasi.

Baltgudis arba baltarusis.

Maskoliskas randas baltarusiams ir mažrusiams, teip kaip ir lietuviams, uždraudė net išleidinėti knigas ir laikrasčius prigimto kalboj. Isz kitų slaviskų tautų turi ne prigulmin-

Mažrusis arba rusinas.

